

Valentine Kalan
654 W. 161 St.
New York, N.Y. 10032
8-13-4

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

Serving Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco
Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, Winnipeg

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND OHIO, WEDNESDAY MORNING, OCTOBER 24, 1973

LETO. LXXV. — VOL. LXXV

Za oljem bodo vrtili v vzhodnem delu Zaliva

Zvezna vlada se je odločila dovoliti iskanje olja tudi v vzhodnem delu Mehškega zaliva ob obali Floride, Mississippija in Alabame.

WASHINGTON, D.C. — Zaradi težav pri oskrbi dežele z oljem se je zvezna vlada odločila iti mimo ugovorov zagovornikov prirodnega okolja in dovoliti vrtnanje za oljem tudi v vzhodnem delu Mehškega zaliva, kot je bilo to uspešno storjeno v njegovem zahodnem delu.

Zagovorniki prirodnega okolja in njegove ohranitve svarijo, da utegne izkoriščanje podmorskih ležišč olja privedi do onesnaženja obal, ki jih vsako leto obišče na sto tisoče izletnikov in letoviščarjev.

Geološka preiskava področja kaže, da naj bi pod vzhodnim delom Zaliva bilo v zemlji pod morskim dnom do 3 bilijone sodov olja. Dnevno bi ga bilo mogoče načrpati do 590.000 sodov, to je nekako polovico tega, kar ga zdaj dobijo izpod morja v Louisiani in v Teksasu. Polno izkoriščanje ležišč olja izpod morja bi zahtevalo okoli 1500 globokih vrtin.

Več članov Kongresa iz Floride je pozvalo predsednika Nixona, naj zadrži oddajo tega področja v zakup za iskanje petroleja, pa predsednik tega ni storil, ker smatra, da potreba po domačih virih olja tega ne dopušča.

Notranje tajništvo izdeluje in študira načrte tudi za iskanje olja pred obalo južne Kalifornije, v Aljaščanskem zalivu in na jezičnem kontinentalni plošči v Atlantiku.

Petersen bo nadaljeval Coxovo prekinjeno delo

WASHINGTON, D.C. — Posle vodeči pravosodni tajnik Robert Bork je izročil nadaljevanje preiskav o Watergate zadevah, ki jih je vodil do zadnje sode bote posebni javni tožilec A. Cox, Henryju E. Petersenu, načelniku kazenskega oddelka v tajništvu.

R. Bork je pripomnil, da bo on sam ohranil končno besedo pri preiskavi, da pa bodo to "nadaljevali s polno verno" po naročilu predsednika Nixona. Pri tem se bodo posluževali osobja, ki ga je zbral A. Cox, in tudi gradiva, ki je doslej zbrano.

H. E. Petersen bo imel poleg tega na razpolago tudi drugo osobje pravosodnega tajništva, v kolikor ga bo potreboval, da preiskavo privede do uspešnega konca. Petersen je vodil vso preiskavo o Watergate zadevah, dokler ni tega posla prevzel A. Cox, ki je bil za to nalogo sosenbej imenovan v soglasju s Senatoma. Sedaj so po vrtni v njegove roke.

Arabcem se je zamerila

BEIRUT, Lib. — Igralka Liza Minelli je pretekli teden napovedala, da pojde v Izrael nastopat pred vojaki, utrujenimi od bojevanja. Nekaterim arabskim vodnikom je bilo to dovolj, da so predložili bojkot njenih filmov.

Vremenski prerok

Sončno in toplo. Najvišja temperatura okoli 75 F (24 C).

Ugrabitelji letala se v Boliviji predali

LA PAZ, Bol. — Stiri Tupamari, dva moška in dve dekleti, ki so ugrabili potniško letalo Boeing 737 v Argentini in hoteli odleteti na Kubo, so zapustili Argentino, ko jim Peron ni dovolil dati gasolina na nadaljni polet, in pristali na malem letališču Yacuiba v Boliviji.

Peron je pozval predsednika Bolivije Banzerja, naj ne da ugrabiteljem goriva za letalo. Letalo z ugrabitelji in potniki je običajno na letališču in začela so se pogajanja med njimi in vlado Bolivije. Predsednik Banzer je ugrabiteljem obljubil, da jim bo dovolil prost odhod iz Bolivije, če izpuste potnike. Ti so jih v nedeljo dejansko izpustili 40, obdržali pa so tri in posadko v upanju, da bodo morda le mogli odleteti.

V ponedeljek so se končno podali in izpustili še preostale talce, pa dobili zato prosto pot na Kubo. Tupamari so mestni gverilci v Urugvaju, kjer pa jim je postalo zaradi ostrega nastopa vojske proti njim prevroče in zato beže drugam. Več sto naj bi jih prebežalo v Argentino, med njimi omenjena četvorica.

Judje v ZDA za pomoč Izraelu

NEW YORK, N.Y. — The United Jewish Appeal je objavil, da je začel kampanjo za nabirko 750 milijonov dolarjev kot pomoč Izraelu in za druge humanitarne dejavnosti.

Nixon potrebuje božjo pomoč

MILWAUKEE, Wis. — Ko so tu vprašali znanega evangelijskega pridigarja rev. B. Grahama, če bi svetoval svojem prijatelju Nixonu, da naj odstopi, je Graham odgovoril, da potrebuje Nixon "božjo pomoč".

V razpravo o Nixonu in njegovem položaju se Graham ni maral spustiti.

Japonska in ZSSR se pogajata o ribolovu

Japonsko zastopstvo je prišlo v Moskvo na razgovore o pravicah japonskih ribičev pri lovu v bližini južnih Kurilov.

MOSKVA, ZSSR. — Ko je bil zadnjič predsednik japonske vlade Tanaka v Moskvi, mu ni uspelo doseči sporazuma s sovjetskim vodniki o štirih južnih otočjih v Kurilih. Sovjetska zveza je ta otočja zasedla ob koncu druge svetovne vojne in jih Japonski noče vrniti, četudi so bila del Japonske še pred rusko-japonsko vojno v letih 1903-1905.

Brežnjev je menda ponudil Tanaki vrnitev dveh izmed spornih otokov, kot je to storil že pred njim nekdanji Hruščev. Tanaka je vztrajal na vrnitvi vseh štirih in do dogovora ni prišlo. Obe strani sta se vendar sporazumeli, naj se začne pogajanja o pravicah japonskih ribičev za lov v okolici teh otokov. Od časa do časa se namreč dogodi, da sovjetske mejne straže preseneti japonske ribiče v bližini otokov in jih primejo ter odpeljejo. To povzroča stalna trenja in spore.

Japonska delegacija, ki je prišla ta teden v Moskvo, je začela razgovore, ki naj določijo pravice japonskih ribičev do lova v okolju spornih otokov ter preprečijo nove spore. Moskva je posebno nejevoljna, ker skuša spod med njim in Tokiom izrabiti Peking. Spor seveda onemogoča tudi vsako gospodarsko sodelovanje med Japonsko in Sovjetsko zvezo. Zadnja bi rada dosegla japonsko sodelovanje pri izkoriščanju prirodnih bogastev Sibirijske.

Sovjetsko zvezo zastopa pri razgovorih ribiški minister Aleksander A. Iskov, Japonsko pa minister za poljedelstvo in gozdarstvo Yoschic Sakurauchi.

Ladja se vnela na Atlantiku

NEW YORK, N.Y. — V ponedeljek se je vnela na Atlantiku kakih 340 milj jugovzhodno od Halifaxa v Novi Škotski grška tovorna ladja. Ko ognja ni bilo mogoče pogasiti, so mornarji ladjo zapustili.

Ameriška oceanografska ladja Hayes je rešila 36 mornarjev, med tem ko jih je 5 našlo smrt na ladji. Enega mornarja so pogrešali in so ga poleg Hayesa pomagale iskati še druge ladje, med njimi potniška ladja Michelangelo.

Spremembe podnebja nevarne za ves svet

Povečana nesnaga v ozračju je kriva ohlajevanja podnebja.

WASHINGTON, D.C. — Spremembe v podnebnju, ki jih povzroča nesnaga v ozračju, ogrožajo sposobnosti Združenih držav za zadostni pridelek domačemu prebivalstvu in milijonom ljudi drugod po svetu, trdi strokovnjak za okolja dr. Reid Bryson.

Senatovema pododboroma za poljedelstvo je razlagal zadnji teden: Izgleda, da smo na kraju dobe presežkov in ugodnega podnebja. Obilna znamenja jasno kažejo, da se podnebje na zemlji spreminja v smeri, ki ne obeta nič dobrega. Od leta 1940 je nekaj krivo, da kapi mrzlega zraka nad tečajema rasteta...

Od leta 1930 je nesnaga v ozračju močno porasla, zrak je postal manj prozoren in propust za toploto sončnih žarkov. To nesnago je spravljal v ozračje človek, nekaj so jo poslali vanj tudi obsežni izbruh ognjenikov, katerih dejavnost je po letu 1955 narasla.

Predno se prah in druga nesnaga iz ozračja spusti na zemljo, mine več let. Na to smo premalo pazili in posledice niso izostale.

NIXON BO IZROČIL SIRICI POSNETKE RAZGOVOROV

Predsednik Richard Nixon je včeraj nepričakovano spremenil svoje stališče in sporočil zveznemu sodniku, da mu bo v nekaj dneh izročil posnetke razgovorov s svojimi sodelavci v Beli hiši, kar je skozi tri mesece vztrajno odklanjal.

WASHINGTON, D.C. — Pod pritiskom javnega mnjenja se je predsednik "po bolečih in tesnobnih razpravah" odločil predati sodniku J. Sirici posnetke razgovorov v Beli hiši s svojimi sodelavci, v kolikor se nanašajo na Watergate zadeve. A. Haig, načelnik Nixonovega glavnega stana v Beli hiši, je dejal, da se Nixon ni odločil za to zaradi groženj z odstavitvijo, ampak v glavnem, da "pomiri domači vihar nasprotovanja" in okrepi vladno roko v urejanju mednarodnega položaja, ki je "težak".

Bela hiša je objavila kasnejše včeraj, da bo noč ob devetih predsednik Nixon preko televizije in radia govoril o svoji odločitvi, njenih vzrokih in okoliščinah, ki so do nje privedle. Predsednikova odločitev je končala tri mesece trajajočo boj za te posnetke, ki je vznemirjal deželo in ustvarjal negotovost, ko je povečeval sum v predsednika in njegovo delo.

Predsednik je vztrajal na stališču, da morajo posnetki razgovorov v Beli hiši ostati tajni, ker so to njegova osebna last in so bili v prvi vrsti napravljeni za zgodovinski arhiv in ne za sedanjost. Njihova objava bi utegnila škodovati državnim koristim in otežila razgovore z domačini še bolj pa s tujimi vodniki. Jasno je, da človek govori čisto drugače, če je prepričan, da je razgovore strogo zaupen, kot če ve, da razgovor posnema na trak in bo na razpolago javnosti.

Nixonovo stališče ni prevladalo pred zveznim sodnikom J. Sirico in ne pred zveznim prizivnim sodiščem. Sirica je zahteval posnetke, da jih sam pregleda in odloči, kaj je primerno za javnost in kaj ne. Prizivno

sodišče je njegovo odločitev potrdilo.

Ko je prišel včeraj popoldne glavni predsednikov pravni zastopnik v tem ustavnem sporu pred sodnika Sirico, je dejal, da je Bela hiša upala, da bo v petek izdelani in predloženi kompromis končal ustavno krizo, da pa so "dogodki preko konca tedna pokazali, da jo ni." Alan Wright je nato zaključil, da četudi bi bil Sirica sprejel kompromis, "bi bili taki, ki bi trdili, da se predsednik upira zakonu".

"Ta predsednik se ne upira zakonu," je izjavil A. Wright. Nato je sodniku dejal, da bo dobil posnetke v nekaj dneh, kakor hitro bo to možno urediti. Presenečenje je bilo popolno, nihče namreč ni pričakoval, da se bo predsednik odločil za predajo posnetkov sodišču, ko je preje tako odločno branil svoje stališče in se pri tem opiral na koristi vse dežele in ohranitve uspešnosti predsednikovega dela in poslovanja.

Alexander Haig, Nixonov načelnik glavnega stana v Beli hiši, je kasneje razlagal, da se predsednik ni odločil za predajo posnetkov toliko zaradi groženj v Kongresu z začetkom postopka za njegovo odstavitev, kot za to, da bi napravil "konec domačim sporom" in okreplil roko zvezne vlade v mednarodni politiki, kjer je položaj trenutno "nekaž težek".

Zadnje vesti

WASHINGTON, D.C. — Kljub predsednikovi odločitvi, da preda posnetke sodniku Sirici, sta Predstavniški dom in Senat sklenila, naj njuni sodni odbori pregledajo, če obstaja kak razlog za začetek postopka proti predsedniku Nixonu za odstavitev z vodstva dežele. Glavna teža preiskave in razpravljanja bo na odstavitvi A. Coxa in vzrokov, ki so do nje privedli.

ZDRUŽENI NARODI, N.Y. — Varnostni svet je včeraj sprejel novo resolucijo, v kateri je zahteval ustavitev sovražnosti na Srednjem vzhodu in vrnitev obeh strani na položaje ob sprejemu prvega premirja v ponedeljek ob 12.52 popoldne. To premirje ni dejansko nikdar stopilo v veljavo, ker so ga tako Egipčani kot Izraelci kršili, Sirija pa ga sploh ni sprejela. Novo resolucijo so sprejeli vsi prizadeti in vesti s Srednjega vzhoda trdijo, da so sovražnosti ustavljene.

PARIZ, Fr. — Le Duc Tho je objavil, da ne more sprejeti Nobelove mirovne nagrade, dokler v Indokini ni miru. Mirovno nagrado je dobil skupno z

Iz Clevelanda in okolice

Pozdravi iz Floride—

Marie in Ed Kovacic s Hecker Avenue pošiljata prijateljem in znancem pozdrave iz Miami Beach v Floridi.

Asesment—

Tajnica Podružnice št. 25 SZZ bo pobirala v četrtek, 25. oktobra, od 5.30 do 8. zvečer asesment v šoli sv. Vida.

Stirideset let—

G. Max in ga. Mary Gerl, 923 E. 222 St., sta obhajala 21. oktobra 40-letnico svoje poroke. Na domu njune hčerke in zeta Mr. in Mrs. Stanley Kebe, 245 E. 272 St. so se za to priložnost poleg njih zbrali še sin in snaha Mr. in Mrs. Michael Gerl ter hčerka in zet Mr. in Mrs. Donald Douglas. Čestitamo in želimo še obilo veselih in zadovoljnih obletnic!

Le še en županski

vpisan kandidat—

Okrajni sodnik G. J. McMonagle je odredil, da mora Volivni odbor namesto Jamesa Carneyja dati na župansko volivnico ime novega kandidata, ki ga morajo do jutri popoldne ob 4. predložiti isti, ki so predložili odstopišega J. Carneyja.

Dekle streljalo na fanta—

Učenka Shaker Heights High School, ki se je sporazumela s fantom, učencem iste šole, da gresta vsak svojo pot, je kasneje v šoli streljala nanj iz neposredne bližine. Fant je bil resno ranjen poslan v bolnišnico, 16 let staro dekle pa so poslali v Dom za mladostne zločince.

Strel na učitelja—

V višji šoli v Barbertonu je solar, ki ga je upravitelj grajal zaradi izostajanja od pouka, potegnil iz žepa revolver in streljal na upravitelja Fredericka T. Crewse, ki so ga teško ranjenega odpeljali v bolnišnico. Solar je pobegnil in ga policija išče.

Socialni demokrati zborujejo v Berlinu

BERLIN, Nem. — Kancler Willy Brandt je vodil parlamentarno delegacijo svoje stranke v Reichstag v Zahodnem Berlinu prvič v več kot treh letih, da bi poudaril opravičenost takega zborovanja v Zahodnem Berlinu.

Vzhodna Nemčija, Sovjetska zveza in njeni evropski sateliti še vedno nočejo priznati vezi med Zahodno Nemčijo in Zahodnim Berlinom, med tem ko zahodne sile, ZDA, Britanija in Francija, podpirajo stališče Bonna, da so take vezi bistvene in v okviru sporazumov štirih sil tudi dovoljene.

Spor zaradi tega je privedel do zastoja razgovorov Bonna s Prago, Budimpešto in Sofijo o ureditvi rednih diplomatskih odnosov.

dr. H. Kissingerjem v priznanje za dogovor o končanju vietnamske vojne.

WASHINGTON, D.C. — Državni tajnik H. Kissinger je včeraj objavil, da je odložil svojo pot na Kitajsko, da bi lahko posvetil več pozornosti Srednjemu vzhodu, kjer prvo premire ni obveljalo.

NEW YORK, N.Y. — Bivši clevelandski župan Carl Stokes, ki je vodil večerno oddajo novic na NBC v New Yorku, je bil zamenjan, ko je bila ta oddaja na zadnjem mestu v tekmi z drugimi postajami.

NIXON IZGUBLJA DALJE ZAUPANJE IN S TEM MOŽNOST VODSTVA

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Richard Nixon je bil lani v novembru izvoljen z ogromno večino za predsednika ZDA. Volivci so se izrekli zanj v dobri meri, ker so odklanjali premočno na levo usmerjenega demokratskega kandidata sen. G. McGovern, pa tudi zato, ker so upali, da bo uspešno zaključil vietnamsko vojno in nadaljeval pomirjevanje s komunističnim svetom, ki naj bi zagotovilo vojne sili deželi mir za vsaj en rod, če ne že za več, kot je kandidat Nixon obetal.

Zdi se, da so oni časi strašno daleč od nas. Nixonov ugled in zaupanje v javnosti sta padla hudo nizko. Pri zadnjem povpraševanju preteklo soboto je bilo od povprašanih z njegovim vodenjem dežele zadovoljnih le še 22%! Kar 58% jih je izjavilo, da Nixon postopa "diktatorsko", 75% jih je obsodilo njegovo odstavitev posebnega javnega tožilca A. Coxa.

Predsednik Nixon se je sam spravil v tako neugoden položaj. Ves čas, od kar je prišla v javnost zadeva Watergate, se je izmikal in obnašal tako, kot da nekaj skriva, zagovarjal in branil je svoje sodelavce v Beli hiši in hvalil

njihovo zvestobo — sebi. In vendar ni ta tako važna, kot je važna zvestoba deželi in njenim zakonem. Te so ljudje iz najožje Nixonove okolice vse prevečkrat kršili v "preveliki vnemi" za svojega gospodarja.

Cepprav je odklanjanje predaje posnetkov predsednikovih razgovorov v Beli hiši sodniku in senatnemu odboru utemeljeno, je Nixon pri tem postopal tako, da je povečeval sum, da so v teh posnetkih dokazi za njegov "delež" v Watergate aferi.

Ko je ta afeta poleti razburjala javnost, je predsednik imenoval E. Richardsona za pravosodnega tajnika in ta je v sporazumu z njim izbral za posebnega javnega tožilca A. Coxa, demokrata in nekdanjega generalnega solitorja v času predsednika J. F. Kennedyja. Zajamčena mu je bila polna svoboda pri preiskavi. Ko je Cox zahteval od Bele hiše posnetke predsednikovih razgovorov in je zvezni sodnik J. Sirica to zahtevalo spremenil v toliko, da naj posnetke izroče njemu samemu, je prišlo do odprtega spora z Belo hišo. Nixon je vložil priživ na višje zvezno sodišče, ki pa je v glavnem potrdilo odločitev sodnika J. Sirice.

Namesto, da bi se predsednik obrnil na Vrhovno zvezno sodišče, kot so preje napovedovali, da bo storil, se je začel pogajati z A. Coxom preko pravosodnega tajnika. Ponudil je obsežen pregled vseh posnetkov in izbral sen. J. Stennisa, da pregled primerja s samimi posnetki in ugotovi njegovo točnost. Posnetke je ponudil tudi senatnemu odboru, ki preiskuje Watergate zadeve.

Sen. Ervin in Baker sta predlog sprejela, posebni tožilec A. Cox ga je odklonil. Na tiskovni konferenci je izjavil, da se bo dalje zavzemal pred sodiščem za predajo posnetkov, četudi mu je predsednik Nixon ukazal, da s tem preneha. Nixon se je postavil na stališče, da se je Cox uprl njegovi avtoriteti in je zato ukazal njegov odpust. Pravosodnik tajnik Richardson in njegov namestnik Ruckelshouse sta rajše odstopila, kot bi Cox odpuščala. To je storil nato B. Bork, ki je prevzel vodstvo pravosodnega tajništva po odstopu prvih dveh.

Nixon je bil pri svojem odločanju prehitel in nepremišljen. Namesto, da je ukazal Coxu, naj preneha zahtevati posnetke, bi bil svoj predlog prepustil v odločitev sodniku J. Sirici. Če bi ta odločil ne-

godno zanj, bi imel še vedno možnost pritožbe na višje sodišče. Nihče bi mu ne mogel očitati "diktatorskega" postopanja.

Nasprotniki predsednika so komaj kaj bolj preudarni, kot je bil on v postopanju s Coxom. Ključno k odstavitvi Nixona kot predsednika in namigujejo, da je bil Cox odstavljen zato, ker je prišel na sled dokazom za Nixonovo krivdo, ki bi naj nujno privedli do njegove odstavitve. Kongres ima pravico po ustavi, da vso reč preišče in potem odloči, če je dovolj vzroka za postopek proti predsedniku. Naj Kongres gre na delo in dokler ne ugotovi nič trdnega, naj opravlja svoje delo in omogoči predsedniku Nixonu, da bo reševal nujna vprašanja v domači in mednarodni politiki.

Uničevanje predsednikovega že tako pičlega ugleda in zaupanja je škodljivo vsej deželi, posebno v svetu, in je zato treba z njim prenehati. Od treznih, modrih vodnikov človek pričakuje trezno in mirno sodbo, ne pa prazne pozitive in kričanje! Naši politiki, delavski in drugi vodniki vse prečesto pozabljajo staro temeljno pravno vodilo — Državno dobro je najvišji zakon!

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME

6117 St. Clair Ave. — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Združene države:
\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:
\$20.00 na leto; \$10.00 za pol leta; \$6.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$6.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:
\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Canada and Foreign Countries:
\$20.00 per year; \$10.00 for 6 months; \$6.00 for 3 months

Friday edition \$6.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83 No: 205 Weds., Oct. 24, 1973

Š. R.:

Nemčija in Amerika

II.

Prijateljstvo Allena Dullesa in generala Gehlena se je izkazalo dragoceno, ko se je ob Adenauerjevem obisku v Ameriki na banketu v nemškem poslanstvu Adenauerju približal ameriški general Trudeau, šef vojaške špijonaže, in ga pozval, naj spravi v red svojo hišo, odpusti Gehlena in razpusti njegovo organizacijo. Adenauer je presenečen nad netaktnostjo ameriškega generala temu mirno odgovoril, da banket ni kraj, kjer bi se te vrste problemi reševali, in ga je pozval, naj se vrne prihodnji dan. Med tem je Adenauer obvestil brata Dullesa, ki sta se nemudoma obrnila na predsednika Eisenhowerja in zahtevala, da žrtvuje nasprotnega ameriškega generala. Končni uspeh te akcije je bil, da je general Trudeau izgubil svoje mesto v Washingtonu in bil premeščen na Korejo, general Gehlen pa je ostal na svojem mestu.

Druga zanimivost Gehlenove delavnosti je dejstvo, da je po sporu s Stalinom, Gehlen dejansko rešil življenje Titu. Gehlenova organizacija je namreč uspela v Celovcu prestreči sovjetskega agenta, po rodu Madžara, ki je bil poslan v Jugoslavijo z namenom, da ubije Tita. Gehlen je poslal v Celovec nekega madžarskega oficirja, ki je služil v njegovem štabu. Temu oficirju se je posrečilo odkriti v Celovcu tega sovjetskega agenta. Ponudil mu je tisoč dolarjev in za to ceno je agent ne samo opustil namero, da prekorači jugoslovansko mejo in ubije Tita, ampak je verjetno tudi vstopil v Gehlenovo organizacijo. Tito se je Gehlenu pozneje oddolžil na zanimiv način. Ko je Hruščev imel na kongresu Sovjetske Komunistične stranke znani govor, v katerem je napadel Stalina, je jugoslovanska vlada poskrbela, da je prišel ta govor najprej v Gehlenove roke, nato pa potom Gehlena v Ameriko.

Pred letom dni je general Gehlen izdal spomine. Knjiga nosi naslov "Der Dienst" (Služba). V tej knjigi spominov je Gehlen postavil lep spomenik svojemu ameriškem prijatelju Allenu Dullesu in njegovim nedvomnim sposobnostim, posebno sposobnosti trezno presojati dogodke. Bila sta si popolnoma različna po značaju.

Allen Dulles je ljubil družbo in glasno zabavo, — močje je v tem presegal Gehlena, kajti kdo bi pač slutil špijona v človeku, ki se rad glasno zabava in ki ljubi bučno družbo. Gehlen je živel skrito življenje in niti v Pullachu ga ogroma večina uslužbencev ni poznala. Hrano so mu nosili v njegov urad.

Nekoč ga je Dulles vprašal, zakaj živi kot puščavnik in zakaj nikoli ne vabi ljudi v svojo hišo. Gehlen mu je tedaj priznal, da nima sredstev, da bi si kupil hišo. Allen Dulles mu je takrat omenil, da bi se to moglo kako urediti. Ko je bila vzpostavljena Nemška Zvezna Republika in je nemška vlada prevzela Gehlenovo organizacijo, mu je Allen Dulles poklonil skoraj četrtil milijona nemških mark in mu naročil, naj si kupi hišo v bavarskih gorah. General Gehlen je vzel naročilo dobesedno in si kupil hišo blizu Starnberskega jezera. Svojege načina življenja vseeno ni spremenil, na hiši so še vedno spuščene zavese na oknih.

Allen Dulles je pozneje postal žrtev neuspešne invazije Kube, čeprav je krivdo dejansko nosil predsednik Kennedy, ker je napadalcem odklonil pomoč ameriškega letalstva. Allen Dulles je molče vzel krivdo nase in se umaknil iz javnega življenja. S tem je potrdil misel, ki jo je v svojih spominih tako lepo izrazil Slovenec, generalštabni polkovnik Vauhnik, bivši jugoslovanski vojni zastopnik v Berlinu, da namreč v življenju vojaškega obveščevalca ni mesta za slovo.

Toda takrat so se nemško-ameriški odnosi že začeli krhati. Amerikanci, ki so Nemce razumeli in cenili njihove sposobnosti, so bili ali mrtvi ali pa so se že umaknili iz javnega življenja.

Izvolitev rajnega predsednika Kennedyja je nepričakovano doprinesla k poslabšanju odnosov z Nemčijo. Kennedy, čeprav praktičen katoličan, je bil tipičen produkt harvardske vzgoje, salonski levčar, ki si je skušal utrditi svoj sloves v rušenjem tistih, ki so bili po prepričanju in interesih tradicionalni zavezniki Amerike.

Treba je samo pomisliti na tragično usodo predsednika Diema iz Južnega Vietnama in njegove družine, kakor jo je v vsej tragiki razkrila objava Ellsbergove knjige.

Podobno je bilo s Španijo, kjer ima Amerika vojaške baze. Ob svojem obisku v Braziliji se je predsednik Kennedy sestal s španskimi revolucionarji, nasprotniki generala Franka, ki živijo tam v emigraciji. Ob tej priliki jim je obljubil, da bo delal za zlom Frankovega režima. Ta sestanek je bil očitno infiltriran od španske špijonaže, ki je nemudoma obvestila generala Franka. Franko je poklical enega svojih ministrov in ga pozval, naj izstopi iz vlade in istočasno objavi v enem izmed španskih časopisov napad na A-

meriko. Ko je ameriški poslanik protestiral radi tega napada pri španskem ministru za zunanje zadeve, je dobil odgovor, da avtor ni več član španske vlade, istočasno pa mu je sporočil, da želi govoriti z njim sam general Franko. Ko je bil ameriški poslanik sprejet pri Franku, je očitno prvič zvedel za Kennedyjev sestanek s španskimi revolucionarji in ga samo vprašal: "Ali tako postopate s svojimi prijatelji?"

(Dalje sledi)

BESEDA IZ NARODA

IZPOD ZVONA SV. ŠTEFANA IN OKOLICE

CHICAGO, Ill. — Lepo je in gojijo poletje. Letos je kar prijetno gredo stare kosti. Pa bo kmalu postalo bolj zimsko, saj so blizu Vsi sveti. Doma je bilo v tej dobi večkrat kar preveč sivo nebo in listje se je v vseh barvah vsipalo na tla. Tudi tukaj dobiva drevje lep okras, predno bo mrzel veter zapihal okrog oglov.

Slovenci obhajamo 29. oktobra svoj narodni praznik — dan narodnega osvobodjenja, ko je zgodovina zapisala mrtvaški list mačehovski Avstriji. Majhen slovenski narod, stisnjen med Lahe, Nemce in Madžare, je izpovedal, da noče biti več hlapec Nemcem, niti nikomur drugemu. Žal, zgodilo se je obratno. Preveč smo verjeli lepim besedam...

Iavladno je Slovenska Radijska ura, ki letos slavi 23. obletnico obstanka, priredila temu prazniku primerno proslavo. Guverner in župan mesta Chicaga sta proglasila "Slovenski dan". Letos je drugih proslav dovolj, zato bo odpadla tudi ta proslava. Bo pa, ako Bog da, še lepša prihodnje leto. Slovenska radijska ura vabi že sedaj na veselo silvestrovanje v veliko farno dvorano. Če smo že pri Slovenski radijski oddaji, moramo omeniti, da so jo osnovali in jo še danes vodijo slovenski novonaseljenci, ki so prišli sem po letu 1949. Če bi teh ne bilo, bi tudi ne bilo slovenskih oddaj.

V AD je S.T. primerjal našega predsednika Nixona cesarju Francu Jožefu I., ki je rekel: "Ničesar mi ni bilo v življenju prihranjenega." Zeno so mu ubili anarhisti. Sin Rudolf, prestolonaslednik, se je ustretil, njegov nečak, prestolonaslednik Franc Ferdinand, je bil z ženo ubit v Sarajevu. Našemu predsedniku in njegovi družini se ni zgodilo ničesar takega. Da je zašel v razne homatije, npr. Watergate, je njegova krivda. Torej nesmiselna primerjava...

Kako bo s slovenstvom v bodoče? To je odvisno od nas samih. Slovenska narodna zavest raste in dozori v zavednih slovenskih družinah. Kjer je materin jezik, naša najdražja dota, ki smo jo prejeli od svojih staršev, stalno občevalno sredstvo v družini, kjer so doma na polici slovenske knjige, predvsem Mohorjeve, kjer so naročeni na katoliške slovenske časopise, Ameriško Domovino, Ave Marijo itd., kjer obiskujejo slovensko mašo, slovenske prireditve, kjer starši pošiljajo svoje otroke v sobotne slovenske šole (v Chicagu imamo Slomškovo slovensko sobotno šolo), tam bo slovenstvo še živel. Če bodo družine odgovedale, kako naj slovenstvo še živi?

Za učence višjih šol imamo tudi že pouk slovenščine. Pouk je prevzel profesor dr. Jože Goršič. Namen je prikazati učencem lepoto slovenske besede in naše slovenske pisatelje.

V Kranju je umrl g. Luka Burjek. Za Delavski dan se je za stalno poslovil iz Chicaga z ženo in družino Pavleta Burjeka. Dočakal je 75 let življenja. Izpolnila se mu je želja, da "v zemlji domači mu truplo leži". Preostalih naših sožalje!

G. dr. Alfred Fishinger in njegova dobra ženka sta pred kratkim obhajala 38-letnico po-

roke. Lahko sta ponosna na svojo družino. Vsi trije fantje: dr. Peter, zdravnik, dr. Andrej, profesor, Tomaž, učitelj, in Mojca, ki se je letos poročila, tudi učiteljica, so v ponos obema. Dobro sta jih vzgojila. Otroci se niso potepali okrog, ampak marljivo študirali. Sin dr. Andrej sedaj poučuje na Kennedy-Martin Luther King College. In še nekaj je lepo: njegov glas krepko doni s kora naše slovenske katedrale.

Ob smrti pok. Johna Jericha smo brali v angleških listih, da je pisal v "jugoslovanskem jeziku". Kje le neki so iznašli naši brihtni novinarji "jugoslovanski jezik". Gotovo jim je to natvežljal kak slovenski "jugoslovenar". G. Jerich-Regerčan bi se dvakrat obrnil v grobu, ko bi to zvedel.

Čakal sem pred hišo s svojo palico, da koga vsekam po trdi butici. Skoraj ga bi. Mimo je prišel možakar srednjih let. Razgovorjala sva se o tem in o nem. Bil je pristen Amerikanec seveda, ki o prilikah v Evropi nima pojma. "Kakšne narodnosti pa si?" me je vprašal. "Sem Slovenec," sem mu povedal. "Torej German?" Nel! me je ujezilo. "Pa šaj ni mnogo razlike," je trdil trmasto po svoje. O, seveda! "Gutten Morgen — " "Dobro jutro," v tem je razlika. "What is this?" Pomeni eno in isto: "Good morning." Ali vidiš sedaj razliko? "Zakaj ni samo en jezik na svetu," je žalostno vzdihnil in odšel, jaz pa sem že držal palico, da ga kresnem po zadnji plati...

Čez en teden, če bo g. urednik dobre volje, spet kaj. Lepo Vas pozdravlja

"Toti Štajerc"

Po kosilu pri Mariji Vnebovzeti

CLEVELAND, O. — Lepo vreme je vplivalo na ljudi, da so veselo razpoloženi se odzvali povabilu Oltarnega društva in napolnili minulo nedeljo, 21. okt., našo šolsko dvorano. Po preštetih vstopnicah se je videlo, da je prišlo na to kurjo in govejo pečeno polnih 461 duš. To je razveseljivo lepo število. Še so bili, ki bi radi prišli, pa se je prenehalo s prodajo vstopnic. Za kaj več ljudi bi bilo treba peč za par komolcev potegniti in še par loncev priklopiti.

V kolikor sem jaz prisluhnil, so bili gostje s kvaliteto in po strežbo zadovoljni — seveda, med tolikšno družino je lahko kje kakšen pogršek — ali se neko najde, ki ni bil še nikoli in nikjer zadovoljen.

Bom tukaj povedal, kako se je v naši hiši počutil — nekdanje lo skromni moj prijatelj.

So že daleč tista leta, odkar sva se z mojo ženo povezala v sedmega. Leto pozneje se mi poveži moj prijatelj (je bil še samskega stanu) k nama na počitnice. Ga je gnala radovednost, kakšno ženo imam in kako vozi-va skupaj. Že po par dneh v naši hiši (bil je gost teden dni) je dal glasno vedeti, da imamo stopnice pregoste, solata je prepolna se mu je želja, da "v zemlji domači mu truplo leži". Preostalih naših sožalje!

G. dr. Alfred Fishinger in njegova dobra ženka sta pred kratkim obhajala 38-letnico po-

Osnovne slovenske šole na Goriškem v novem šolskem letu

V ponedeljek, 1. oktobra, se je s šolsko mašo začelo novo šolsko leto na vseh šolah. Poglejmo, kakšna je podoba na slovenskih osnovnih šolah na Goriškem.

Na ljudski šoli v ul. Gorice v Gorici bo v novem šolskem letu 95 učencev (lani 82), v ul. Randaccio, prav tako v Gorici, pa 41 (39). V Štandreu bo šolo obiskovalo 54 otrok (lani 43), v Podgori 22 (19), v Pevmi 18 (19), v Štmavru 10 (8), v Števerjanu 44 (48), v Plešivem 5 (4), v Škriljevem 1 (2), v Dobrodu 74 (69), v Jamljah 23 (23), v Dolu 18 (15), v Sovodnjah 46 (47), v Rupi 33 (31) in na Vrhu 19 (25).

Skupno je letos vpisanih 503 otrok (lani 475) in sicer 107 v prvem, 106 v drugem, 108 v tretjem, 95 v četrtem in 86 v petem razredu.

Rekorden vpis je bil letos v prvi razred na osnovni šoli v ulici Croce v Gorici. Od 19 lani vpisanih je poskočilo število na 29 letos. To povzroča problem pouka v tako številnem razredu. Po zakonu bi morali razred razpoloviti in imeti paralelko. Toda primerne nove učilnice ni. Zato predlagajo, naj bi določeno število otrok iz ulice Croce vozili v prvi razred v ulico Randaccio, kjer je samo šest otrok v prvem razredu.

Padlo je število otrok v 1. razredu v Dobrodu in Sovodnjah, povečalo se je v Štandreu. V celoti vzeto je v prvih razredih osnovnih šol letos 1 otrok več vpisan kot pa prejšnje leto. V vseh razredih osnovnih šol je pa 28 otrok več kot lani. To je dobro znamenje, saj smo presegli število 500 vpisanih otrok.

Vprašanje zase so učne moči. Povečalo se je njih število v Gorici v ulici Randaccio, kjer imajo letos štiri učne moči, lani tri. Eno učno moč več imajo letos tudi v Jamljah (3) in Rupi (4), eno manj na Vrhu (2), ker se je zmanjšalo število otrok od 25 na 19.

Ob primerjanju števila otrok po raznih šolah pa zbedejo človeka nekatera dejstva. V Škriljevem je vpisana samo še ena deklica in sicer v 4. razredu. Kaj bo s to šolo? V šoli na Plešivem je letos pet otrok. Ali ni to premalo za tako veliko naselje kot je Plešivo z ostalimi zaselki pod Medano?

Pokazali bi tudi na problem Sovodnj. Tam imajo združeno šolo za Sovodnje in Gabrje. V prvem razredu je samo sedem

Tudi v mojem imenu ta veliki "kranjski Bog-lonaj" vsem, ki ste se povabili odzvali — potem še prav vsem, ki so pri tem far-nem kosilu kjerkoli in kakorkoli pomagali — posebno pohvala in zahvala pa gre glavni kuharici gospe Tončki Urnankar.

Pregovor pravi: Če se v kot postaviš, v kotu ostaneš. Jaz sem se rinil v ospredje, za kako pomembnejše in vidnejše delo — članice Oltarnega društva pa so me lepo poučile — so blage duše. Rekle so mi: V hrbtu te ne kaj držijo in z nogo nekaj šantaš, nisi za kakšno težje, pomembnejše delo. Če ti je prav, muziko bi prevzel v oskrbo. Tam gori v onemle kotu postavi svoj "orkester".

In sem res sviral na vse pretege cele 3 ure. G. Petrič me je večkrat opozoril, da sem preglasan.

Jaz nisem več mlad in moj gramofon tudi ne. Je na premost — ko pa se pošteno razgreje, daje od sebe lepe štime.

Še tole pripomnim, predno naredim zadnjo piko — kadar boš spet kuhale, povabite me, da bom spet okroglo igral — in drugi vsi se spet povabili Oltarnega društva odzovite.

In moj pozdrav vsem, ki bodo te vrstice čitali.

J. P.

otrok. In vendar štejejo samo Sovodnje tisoč prebivalcev. Sovodenjci gradijo novo šolo. Toda če bodo pri njih rojstva tako padala, bo šola služila drugim otrokom in ne njihovim. Podobno bi človek rekel glede Števerjana in Jazbin. Tudi tam je nekaj manj kot tisoč prebivalcev, a samo sedem otrok v prvem razredu. Ali bodo te naše najbolj slovenske vasi izumrle same od sebe?

Problem enorazrednic

Za zaključek še ena misel. Na slovenskih šolah je preveč enorazrednic oziroma dvorazrednic. To so šole, kjer ima en sam učitelj otroke iz vseh petih razredov ali vsaj iz več razredov skupaj. Take šole so dediščina iz preteklosti, ko je šlo za to, da ima vsaka vas svojo šolo, četudi enorazredno.

Moderna šola pa stremi za tem, da ima vsak razred svojega učitelja oziroma učiteljico. Pouk v takem razredu je namreč polno uspešen. Marsikje so zaradi tega začeli združevati šole tako, da dobijo zadostno število otrok za petrazredno šolo. Otroke zaradi tega prevažajo iz več vasi v eno osrednjo šolo.

Tako delajo v Sloveniji, tako so začeli delati v Furlaniji. Tam so ukinili že večje število enorazrednic in več razrednic ter ustanovili petrazredne šole.

Nam najbližji primer je v Zagorju. Tam so združili šole iz Martinščin, Zagorja in Zdravščine in ustanovili močno petrazredno šolo s celodnevним poukom.

Kaj pa na naših šolah? Ali bomo zmeraj vztrajali na enorazrednicah in večrazrednicah kot do sedaj? Poskuse združevanja so napravili tudi na naših šolah. V Števerjanu so združili enorazrednico v Jazbinah s šolo v Števerjanu in dobili petrazredno šolo s polnim poukom. V sovodnjski občini so združili enorazredno šolo v Gabrjah s šolo v Sovodnjah in dobili prav tako pet razredno šolo.

Vendar so bile pri tem težave od strani staršev, ki hočejo imeti "svojo" šolo v vasi, četudi enorazredno. Takšne šole pa so, znova poudarjeno, p e d a g o š k o manj učinkovite kot šole s petimi razredi. Zaradi tega je naše mnenje, da bi tudi na slovenskih šolah morali stremeti za tem, da se po pameti združijo manjše šole v večje šole, če mogoče v polne petrazrednice. Takšne šole imajo bodočnost. Naj bi o tem prizadeti razmišljali!

K. G.

VESTI IZ SLOVENIJE

Planinske kočje prehajajo v pridobitniške roke

V Sloveniji je 163 planinskih postojank. Od tega 134 oskrbovanih, ostale pa so le zavetišča ali bivaki. Od vseh oskrbovanih koč je le 58 takih, v katerih so oskrbniki v rednem delovnem razmerju s posameznimi planinskimi društvi. Večina teh koč je težko ali popolnoma nedostopne z avtomobili, zato je njihova oskrba težavno in naporno delo. Zato imajo oskrbniki posebne dodatke in zaslužijo povprečno okoli 3.500 dinarjev mesečno. Kljub vsemu je oskrbnike težko dobiti, ker so večji del zaposleni le nekaj mesecev in tako tudi plačani. Nekateri so v času, ko so njihove kočje zaprte, plačani kot običajni gostinci brez dodatkov.

Vse to povzroča, da se oskrbniki naglo menjajo in tudi postrežba v planinskih kočah ni taka, kot bi bilo želeli. Tako se dogaja, da dajejo planinska društva kočje v najem ali v zakup, pri čemer se prenekateri izmakne izpod nadzora planinskih društev. Nekdaj so bili oskrbniki planinskih koč v njih cela desetletja in več. Med njimi in obiskovalci planin se je razvil poseben prijateljski odnos, ki je napravljval obiske v planinskih kočah tako prijetne. Sedaj tega ni več ali skoraj ne več, prav tako v teh kočah ni več nekdanje domačnosti in občutja skupnosti prijateljev in ljubiteljev gošta, oskrbnikov planinskih koč in njihovih rednih obiskovalcev!

Hram naše besede

Slavistično društvo Slovenije si prizadeva, da bi Slovenci dobili svoj osrednji literarnozgodovinski muzej, kot jih imajo tudi mnogi drugi narodi (najbolj znanega imajo Čehi v Pragi). V zadnjih letih je projekt idejno dozorel in društvo je zdaj o njem obvestilo prosvetno-kulturni zbor slovenske skupščine, kulturno skupnost Slovenije, republiško izobraževalno skupnost in skupščino mesta Ljubljane ter jih prosilo za mnenje.

Muzej naj bi nazorno prikazoval našo slovenstvo zgodovino od pismenstva v srednjem veku do najnovejšega časa.

Posamezna doba in njeni avtorji naj bi bili prikazani z rokopisi, knjigami, publikacijami,

likami, osebnimi predmeti in drugim gradivom. Upoštevani naj bi bili tudi jezikoslovci in slovstveni zgodovinarji.

Med pomembnimi nalogami muzeja naj bi bil odkup celotne zapuščine pomembnejših ustvarjalcev z vsemi rokopisi, knjižnicami, pohištvo in osebnimi predmeti. V sklopu muzeja bi takih avtorji dobili svoje posebne sobe. Zapuščina bi bila tako vselej tudijsko dostopna.

Muzej bi naj torej seznanjal javnost z našim preteklim slovtvenim delom in olajševal nanstveno raziskavanje. Izdajal naj bi tudi ustrezne publikacije s svojega področja. Tretja pomembna naloga muzeja bi bila, da bi vodil pregled in nadzor nad krajevnimi muzeji, spominikimi sobami, grobovi, spomeniki in ploščami literarnozgodovinskega in jezikoslovnega značaja.

Kot najprimernejša stavba za muzej se ponuja Zoisova palača v Ljubljani ob Ljubljanci (Breg 22). Stavba je prostorna, obdaja jo kulturnozgodovinski sij in v njeni bližini so pomembne nacionalne kulturne institucije.

Predlagatelj je v svojem pismu omenjenim institucijam izrazil željo, da bi dobil moralno in materialno podporo za uresničenje svojega načrta in menil, da je slovenski literarnozgodovinski muzej imperativ naše narodne kulture in znanosti.

Obalno cesto so začeli graditi

Ta teden so začeli s pripravljalnimi deli na novi obalni cesti. Skupnost cest Slovenije se je v avgustu letos sporazumela s predstavniki koprške občine, kako naj bi gradili prvo etapo te ceste, ki zajema območje od ankarskega križišča do Kopravključno križišče pri Bivju. Prva pripravljajna dela so začeli z izkopji pri ustju Rižane.

Za vojaške šole ni veselja

Znano je dejstvo, da se mladi na v Sloveniji ne zanimajo za vojaški poklic in ji ni do vojaških šol. Na posvetu republiškega odbora zveze rezervnih častnikov Slovenije so sklenili, naj si ta postavi za nalogo tudi "skrb za vključevanje dijakov v vojaške šole".

Josip Jurčič:

CVET IN SAD

Izviren roman

DVANAJSTO POGLAVJE.

Pred uljnjakom

Lep in prijeten jesenski dan je; sonce, čigar žarki že nekaj dni slabevajo, nagnilo se je proti zapadnim sivim goram.

V vinogradih je živo gibanje, — trgatav.

Trta, s skrbjo, strahom in veseljem upanjem pomladi obrezana, okoljena, prignjena in okopana, ni prevarila kmetiča, obrodila je obilo. Brdke, polnolične deklince nabirajo lepo, dozorelo grozdje v svoje posode, šegavo zdaj in z glasnim smehom odbijajo nagajivosti in strižejo nepremišljene besede mladeničev sobiračev; zdaj zopet s tiho besedo ukrepajo mej seboj skrivnostne reči o tem in tem ne baš pregled fantinu, o oni prijateljici. Zadovoljen stari možek tira in nosi z grozdem nadeto brenito; upoglen pod težkim bremenom leze mej obranimi brajdami navkreber proti vinskemu hramu. Poje in uka vesela mladost, oni stari pak se veseli zimске nedelje, ko bode s ključem in malo lodrivo v roci gazil po snegu iz vasi semkaj gori v hram zlato kapljo pokušat.

Vrh vinogradov stoji majhna kmetška hiša, ne daleč od nje na vrtu ulnjak, skoro poln bučnih panjev. Na sprednji strani ulnjaka je kakor podaljšek na oglu prosta klop iz hrastove klade narejena. Moža, ki na tej klopi sedi, spoznal bi čitalec takoj, tisti je, ki smo ga v prejšnjem poglavju z njim seznanili, ki ga je Leon po njegovem vnanjem značaju poznal kot mladega profesorja.

Knjigo, v kateri je menda prejel čital, odložil je na stran in zdaj počasno in polagoma vleče dim iz dolgocevnice pipe. Zamišljeno opazuje zdaj buče, ki so že dokončale svojo jesensko biro in le še poredkoma letajo iz panjev in v panje; zdaj ogleduje hrumeče čivkajoče vrabce, ki se pade in vravajo v bližnji živi meji od veje do veje, od grma do grma in se brez dela in skrbi za zimo, življenja vsele; zdaj zopet posluša petje, ki se čuje iz vinogradov pod njim.

Po stezi za mejo vidi človeka bližati se. Takoj spozna Leona. V tem času, kar sta se bila v prvi sešli, obiskal ga je bil Leon že večkrat, in naredila se je bila mej njima neka ožja vez prijateljskega seznanja. S premislekom pravim: prijateljskega seznanja. Zakaj prijateljstvo v idealnejšem, drugačnem pomenu, kakor to imenovanje svet sploh rabi, mej njima ni bilo brzo mogoče. Prijateljstvo je le v dušnem življenju, vsaj v skrajnji podlogi vzajemnega mišljenja, jedinstvo in harmonija. Da pa teh dveh ni mej mladeničem, ki neskušeno, z dobro vero v svet in človeštvo tu stoji, in mej dozorelejšim možem, ki je morda že izgubil osrečevalni vid v srečo in čuda obetajočo prihodnost, ki se je navadil ločiti človeštvo od človeka, da jedno sovraži in le drugega ljubi, to se mi zdi prav naravno, sosebno pa, če jima je narava različne talente in izreja različne značaje podelila.

To je Leon tudi čutil, dasiravno je vzrokov iskal v nejednaki starosti. Nekaj posebnega ga je vleklo do tega moža; mislil je, da bi zanj vse storil, lahko bi mu vse zaupal, kar je kedaj želel in premišljal. In vendar ni mogel z njim biti tako, kakor z družimi vsakdanjimi ljudmi; marsikaj bi ga bil rad včasih poprašal, pa se ni upal, da, celo njegovega imena ni vedel.

"Bučelam ste poseben prijatelj! Skoro vselej vas pri njih najdem. Od vas sem se jih že tudi jaz navadil ljubiti in precej spomladi napravim doma ulnjak in nekaj te pridne živalce," pravi

vi Leon potem, ko se po navadnem pozdravu usede zraven profesorja.

"To je prav pametno," pravi ta. — "Mravlje in buče so človeku, ki se v svojem egoizmu imenuje gospodarja vsega stvarjenja, najbližje. Ptica pod nebom, podlasica v meji in večina drugega, kar živi, brezskrbno zaupa materi naturi. In res se mi zdi, da jim je ta boljša mati ko nam in bučelam. Človek in bučelica morata trdo delati za zimo, in če se slaba letina primeri, hudo je obema. Jaz bi mislil, da imamo to živalco ravno zaradi tega radi, ker smo tako nekako po usodi v rodu z njo."

"Ta sorodstva se da še dalje razpeljati, gospod profesor; celo v politiko pridemo od bučel."

"To pa raje pustiva, o tem jaz ne govorim rad. Človeka denačnji dan mora srce boleli, če misli na politiko," pravi profesor.

"Jaz ne mislim tako. Morda nisem prav povedal, namesto na politiko bi bolje dejal na zgodovino, na ustavo človeške družbe."

"A, tako mislite? Monarhija pri bučelah, kaj ne?"

"Da, to sem mislil."

"Res je, temu se moramo čuditi. Tudi jaz sem že to premišljal, kako je to, da tako pridna živalca ne more brez matice ali kraljice živeti. Prav mislite, tudi v tej reči ima panj bučel s človeško družbo nekaj enacega."

"Se ena misel mi pride, gospod profesor! Videl bom, kaj boste na to rekli..."

"Tako je prav! Začeta reč se mora do konca dognati," pravi profesor smehljaje se in v drugič tlači pipo.

"Jeden mojih učiteljev je trdil, da se vsa zgodovina suče okrog vprašanja: kaj je ideja države, in je pristavil, da se še današnji dan vsa filozofična politika peča samo s tem: katera oblika države je najboljša; ali monarhična, republikanska, ustavna itd. Če je to res in pa če je tudi res, kar se dostikrat izgovarja, da je človek najbolj srečen, če se naturi ne odtuji, tedaj bi tisti, ki bi hotel monarhijo zagovarjati, prav dobro zadel, ko bi dejal: po analogiji z naturo se da samo monarhija opravičiti, kajti kjer je narava vlado postavila, to je pri bučelah, tu je monarhična."

Mladenič, taci pogovorov ne veliko vaje, bil je te svoje izpeljave vesel, kakor se mu je na obrazu videlo.

Profesor kake tri pote iz pipe potegne in reče smeje se: "Pravi svobodnjak ste, če tako mislite!"

"Ne pravim, da jaz tako mislim; ali logično se bi mi zdelo, ko bi kdo tako sklepal," odgovori Leon.

(Dalje prihodnjič)

Slovenec ostal na čelu reda

Pater Anton Legiša, naš tržaški rojak, je bil ponovno izvoljen za vrhovnega predstojnika klarentincev. Tako bo ponovno vodil šest let duhovniško redovno družbo, ki jo je ustanovil sv. Anton Marija Claret. Na Slovenskem delujejo ti redovniki v župniji Nova Štifta pri Gornjem gradu.

Poslovilni sprejem

Jugoslovanski veleposlanik pri Sv. sedežu Stane Kolman s progo sta priredila sprejem ob odhodu Toneta Poljšaka, svetnika na veleposlaništvu, v domovino. Sprejema so se udeležili vidnejši predstavniki Slovencev, nekateri drugi duhovniki, dalje prijatelji SFRJ, zastopniki vatikanske diplomacije in diplomatskih predstavnikov pri Sv. sedežu.

Kansaške drobljnice

1. Praznik vseh svetnikov.

1. novembra bomo obhajali praznik vseh svetnikov. Ker je med njimi gotovo že veliko naših, ki so nam bili dragi v življenju, kot starši, bratje in sestre in drugi ožji sorodniki, znanci, prijatelji, naši duhovni voditelji in vzgojitelji, sme to biti praznik veselja v naših domovih. Vem tudi, da je med Slovenci v Ameriki mnogo takih, katerih najdražji so umrli v domovini mučeniške smrti. Cestitajmo jim, da so imeli pogum in srečo umreti za Kristusa in Njegov kraljestvo na zemlji. Ne žalujmo za njimi; privoščimo jim palmo in krono, ki so jo že dosegli. Priporočimo se jim in vsem drugim svetnikom, naj nam izprosijo milost, da se jim bomo tudi mi nekoč pridružili in z njimi slavili Boga na veke.

2. Praznik vernih duš.

2. november pa obiščimo naše drage pokojne v vicah. Med njimi bomo morda našli več takih, ki smo jih ljubili in jim dolgujemo hvaležnost. Posebno pozornost posvetimo takim dušam, ki so najbolj zapuščene, katerih se nihče ne spominja. Darujmo jim sv. mašo s sv. obhajilom. Prosimo Kristusa, ki prebiva takrat v nas v presv. Evharistiji, naj nakloni našim dragim odpuščanje vseh kazni za grehe. Naj jih vzame kmalu k sebi v nebesa.

Naj se z usmiljenjem ozre na najbolj pozabljene, katerih se nihče ne spominja v molitvi ali z miloščino. Tudi miloščina krajša in lajša dušam v vicah trpljenje. Nekdo v Clevelandu mi je poslal za "našo" cerkev sv. Jožefa \$5, češ, naj bo to namesto cvetja za dušo pokojnega brata njegovega prijatelja. To je nad vse priporočljiva zamisel. S cvetjem ne pomagamo duši prav nič. Gotovo jo boli, če je v vicah, ako ve, da cvetje, ki gnije na njenem grobu, je vse, kar ji prijatelji pošljejo v večnost. Na njeno rešitev iz vic pa pozabijo. Morda dobi nekaj razmišljenih Očenašev pri pogrebu...

V domovini smo molili zvečer na Vseh svetnikov vse tri dele rožnega venca za duše v vicah. Oče je molil "naprej", mi smo pa odgovarjali. Otroci smo tupat-zadremali, a nas je mati dregnila s kolenom, šepetaje: Moli! Tako so verne duše dobile nekaj pomoči tudi od nas. Veliko lažje ni bilo, a smo imeli dobro voljo, pomagati dušam v vicah. Bog pa z veseljem gleda na dobro voljo in daje uspeh molitvi.

Duše v vicah so srečne, čeprav zelo trpijo. Vse ljubijo Boga in so gotove, da nebes ne morejo izgubiti z grehom. Vdane so v božjo voljo. Njih največje trpljenje je v tem, da ne morejo gledati Boga. Po Njem hrepenijo z vso dušo. Zato lahko razumemo njihovo hvaležnost tistim, ki jim pomagajo iz vic z molit-

vijo in z žrtvami, da morejo prej uživati srečo gledanja Boga iz obličja v obličje.

Taki, ki v življenju zanemarijo sv. mašo in je ne cenijo, bodo v vicah razočarani, češ, napravil sem oporoko, naj se veliki sv. mašo služi zame po smrti. A jaz trpim, trpim... Sv. maše se res služijo za nje, a pomagajo jim le toliko, kolikor Bog hoče. Veliko zasluženja teh sv. maš Bog nakloni drugim dušam, ki so v življenju jo cenile in verovale v zasluženje sv. maše. To je božja pravica. Naj Bog kar naenkrat vzame v nebesa take, ki sedijo pred TV ali čitajo časopise na 'porču', ko zvon vabi k sv. maši? Da bi se taki vsaj pokesali pred smrtjo! Je res, da je Dizmas šel še isti dan k Jezusu, ker je z njim trpel in je trpljenje na križu nadomestilo vice. Pa to je bil samo eden. Evangelij pove to v tolažbo tistim, ki so blizu obupa. Mi smo pa dobro poučeni o sv. maši. Ljubimo jo v življenju, da bomo uživali njene sadove v nebesih. In če bomo morali skozi trpljenje vic, naj nam sv. maša lajša in krajša bolečine.

Moj nekdanji učenec, oče 7 otrok, je imel pljučnega raka. Izmenjala sva med njegovo boleznijo več pisem. Nekoč mi je izdal: Vse svoje trpljenje darujem za duše v vicah. In velikokrat se iz srca zahvalim Bogu, da mi je dal tako dobro ženo, ki je vse otroke z veseljem sprejela iz božje roke in vzgajala za Boga. Ta mož je umrl na predvečer Marijinega Vnebovzvetja. Z mojega vidika je bila ta smrt odlika za trpina. Marija ga je hotela imeti v nebesih na svoj najlepši praznik. Prav nič ne dvomim, da so mu to milost dostojno cvetja za dušo pokojnega brata njegovega prijatelja. To je nad vse priporočljiva zamisel. S cvetjem ne pomagamo duši prav nič. Gotovo jo boli, če je v vicah, ako ve, da cvetje, ki gnije na njenem grobu, je vse, kar ji prijatelji pošljejo v večnost. Na njeno rešitev iz vic pa pozabijo. Morda dobi nekaj razmišljenih Očenašev pri pogrebu...

Pomagajmo tudi mi vernim dušam k skorajšnjemu gledanju Boga. S tem pripravljamo tudi sebi krajše vice.

3. Meditacija na praznik Vseh svetnikov: Srce Jezusovo, sladkost vseh svetnikov.

Človeško srce je ustvarjeno za ljubezen in nima počitka, dokler ne najde ljubezni. Če se duša odpove posvetni ljubezni, je potrebno, da posveti vso svojo ljubezen Jezusu. Nekateri ljudje mislijo, da lahko živijo brez vsake ljubezni. Imajo prazno srce in bodo obžalovali svojo zmoto. Razočarani se bodo prebudili — ko bo prepozno. Jezus je sladkost vseh dobrih ljudi in edina radost dobrih redovnikov in duhovnikov. Vse zemsko veselje, vse druge stvari za Boga ljubečo dušo so neokusne, ako je kdaj okusila veselje Jezusove ljubezni. On sam želi, da je tako. Duša lažje obrne hrbet vso svetla in v večjo velikodušnostjo izpolnjuje svoje dolžnosti. "Moje breme je lahko," pravi duši Jezus. Ona to dobro ve, da je to res, ker polovico bremena nosi Jezus. "Ljubezen spre-

meni vse, kar je grenkega, v sladkost." Človeško srce je premajhno, da bi moglo sprejeti reke sladke ljubezni, katere Jezus lije v srca svojih zvestih. Ako bi ne bilo tega ognja Jezusove ljubezni, bi ne bilo spreobrnjenec; duhovniki se ne bi mogli boriti za svojo in duše drugih. Mučenci bi ne mogli darovati svojih življenj za Kristusa. Ljubezen je tista skrita moč, ki nas nagiba k junaškim činom. Kempčan pravi: Plemeniti ljubezen Jezusova nas sili storiti velike reči. Vse doseže. Ne čuti bremena, ne boji se dela; ljubezen je ponižna, pogumna, nikoli ne išče sebe itd." Tudi težkoče življenja postanejo duši, ki ljubijo Boga, material, iz katerega plete vence ljubezni Jezusu v dar in veselje. Blagor mu, kdor si je prisvojil v življenju tesno prijateljstvo z Jezusom. To doseči je samo eno potrebno: Ne išči sebe! Ljubi Jezusa!

Kaj naj rečemo o veselju svetnikov v nebesih? Ali more kaka človeška domišljija, pa naj bo še tako živa, opisati sladkost svetnikov? Ne! Sv. Pavel pravi, da ne moremo razumeti sreče blaženih. Kaka radost biti v bližini Ženina vseh duš! Kako presenečenje, kako veselje gledati lepoto njihove Ljubezni. Res so vse življenje vedeli, da je Jezus Bog. Ampak kdo bi bil mogel zajeti samo v sanjah neskončno lepoto Boga! Morje lepote, neskončno veličastvo in slava! Človeško srce ne najde besede, s katerimi bi moglo opisati veličastvo nebes. Ako bi mogli vsaj za trenutek pogledati v nebesa, bi naše umrljivo telo ne moglo prenesti tega pogleda neskončne lepote — umrli bi od sreče. Uboge slabotne stvari smo! Naučimo se trpeti — ker trpljenje razširi srce, da bo zmoglo sprejeti vase vso neskončno sladkost nebes. Trpljenje, pravim, a ne ožnost! Bog noče ožnosti v svojih služabnikih. Trpljenje prenašamo iz ljubezni do Boga, je velika dragocenost v Njegovih očeh. Trpljenje nas pripravlja za nebesa in razširi srce, da more sprejeti nebeško tolažbo, s katero ga Bog včasih obišče že na zemlji.

Tvoje srce, o Marija, je bilo morje žalosti, ko je umiral Tvoj Sin. Sedaj je morje veselja. Prosi Sina za nas, da se ne bomo branili hoditi po trnjevi poti za Njim na Kalvarijo. Dosegli bomo tudi mir, srečo, da bomo smeli biti v Tvoji bližini in uživati sladkosti Srca Jezusovega z vsemi Njegovimi svetniki. Srce Jezusovo, sladkost vseh svetnikov, usmili se nas!

S. M. Lavoslava

Mariborski škof v Rimu

Vsakih pet let se zvrste škofje vsega sveta v Rimu, kjer se na pristojnih mestih pogovore o stanju svoje škofije. Vsakega škofa sprejme tudi sv. oče. Letos so za ta uradni obisk v Rimu ('ad limina') na vrsti tudi slo-

venski škofje. Zadnjič smo poročali o obisku primorskega škofa dr. Janeza Jenka, zadnje dni pa se je mudil v Rimu mariborski škof dr. Maksimilijan Držičnik.

Zasedanje JŠK

Dne 9. okt. dopoldne se je začelo v Zagrebu redno jesensko zasedanje Jugoslovanske škofovske konference (JŠK). V središču pogovora med škofi je bilo vprašanje evangelizacije sodobnega sveta in s tem v zvezi priprava na prihodnjo škofovsko sinodo v Rimu.

Govorili so tudi o pokojninskem zavarovanju duhovnikov, o ustanovitvi posebnega narodnega odbora za praznovanje svetega leta in o pripravi na sinodo.

MALI OGLASI

EUCLID

severno od bulevarda, zidana odspredaj hiša z petimi spalnicami, dve polni kopalnici, razdeljena klet, klimatska naprava. Dvojna odstranjena garaža.

V fari sv. Kristine, bungalov z štirimi spalnici, tri spalnice spodaj, ena spalnica zgoraj, rekreacijska soba, 1½ garaža.

ODPRTO V SOBOTO IN NEDELJO 2 do 5 Zidana hiša za dve družini v Euclidu, tri leta stara 6-6, tri spalnice vsako stanovanje, 1½ kopalnice, 2½ odstranjena garaža. Se nahaja na cesti novih domov.

Novi domovi v bližini 880 E. 250 cesta in Russell ave ranči, splits, Colonials. Vse izboljšanje notri in plačane. Krasn razdeljeni (split) ranč z tremi spalnici, dva polna kopalnica, rekreacijska soba. Tudi drugi modeli na razpolago.

UPSON REALTY

731-1070 499 E. 260 St. ODPRTO OD 9 DO 9 (207)

For rent Two furnished rooms at E. 64th and St. Clair Ave. Call 944-3260 (206)

FOR RENT Five rooms at 1052 E. 67 St. — (208)

V najem tri sobe blizu cerkve Marije Vnebovzete v Collinwoodu, blizu vsega. Kličite 681-7378 ali 481-6131. (207)

For Rent 4-room house, furnace and bath for elderly couple. 881-0145 — (207)

HELP WANTED

Iščemo moške in ženske Dnevni šift. Ni treba skušnje. V okolici E. 65 in St. Clair Ave. Kličite 431-6000 med 10 zj. do 2. pop. Vprašajte za Jim Ragle. (207)

ASSEMBLERS Light assembly for women or men. Will train. Days or evenings. Cleveland Electronics 14500 Darley Ave. (205)

Help wanted Male or Female OPERATORJI z električno energijo za šivanje. odlična prilžnost. Unijske koristi. Oglasite se pri SAFETY CLOTHING & EQUIPMENT CO. 4900 Campbell Rd. Willoughby, Ohio (207)

General Office Work Typing. knowledge of Slovenian. Short hours. Call 431-0628 (x)

IŠČEMO URADNIŠKO MOČ

Ameriška Domovina išče zanesljivo uradniško moč, moškega ali ženske, z znanjem slovenščine, angleščine in tipkanja. Nastop službe takoj. Oglasite se osebno ali pismeno.

AMERISKA DOMOVINA

6117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio 44103 431-0628

Visoke kazni za zračne pirate

Novi zakon proti ugrabljanju letal v Vzhodni Nemčiji predvideva zaporne kazni od treh let do dosmrtnje ječe. Kot posebno težki slučaj veljajo namerne ali brebržne usmrtitve enega človeka ali ogrožanje več ljudi. Kaznivo je tudi pripravljanje ali poskus ugrabitve, enako pomoč ugrabiteljem pri skrivanju ali nagovarjanju k ugrabitvi.

Male Help Wanted

Gradbeni delavci

Izkušeni v gradnji kanalov in drugega dela pod zemljo, najmanj 3 leta izkušnje Dobra plača in obrobne koristi. Javite se prosim na: Box 123, American Home, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103. (x)

JANITOR WANTED

Janitor needed at St. Mary's Church. Anyone interested call 761-7740. Living quarters available. (x)

PUNCH PRESS

OPERATORS and GRINDERS SHEET METAL MECHANICS to work on sheet metal fabrications and electrical cabinets. Steady work. Company paid benefits. Interviewing 8 AM to 11 AM.

FORMWELD PRODUCTS CO. 1530 Coit Ave. go south on E. 152 St. to end of St. (x)

FACTORY LABOR

SPOT WELDERS

PACKING - SHIPPING

Day Shift — Hourly rate with overtime and Sat. work. References needed. Would be willing to teach someone who has steady record of employment. CALL — JOHN M. VRATARIC 391-8272

Shiloh Metal Products Co. 4400 Superior Ave. Cleveland, Ohio 44103 (211)

Help Wanted Male

SHEET METAL

Machinery setup man, for small 22 gauge lamp parts. Expanding department. Steady work. Good hourly rate. Apply Acme Lighting Products Inc. 1667 E. 40 St. (207)

Help Wanted — Female

Woman Wanted

For cleaning in private home. 1 or 2 days a week. English not necessary. Call evenings 831-2254 (206)

DELNI ČAS POTREBO

IŠČEMO

Kuharica za dva dni na teden, pomivalce posode 2 ali 3 dni na teden, grill pomoč 2 dni na teden. Kličite pred 11. uro dopoldne — 261-1933.

FANNIE'S RESTAURANT

353 E. 156 St. (x)

PART TIME HELP NEEDED Cook, 2 days a week, dishwasher 2 or 3 days a week; grill work 2 days a week. Call before 11 am 261-1933

FANNIE'S RESTAURANT

353 E. 156 St. (x)

General Office Work

Typing. knowledge of Slovenian. Short hours. Call 431-0628 (x)

STARODAVNA OBRT — Avery Jimerson, 61 let stari prebivalec Seneca rezervacije, izdeluje po starem plemenskem običaju maske. Na desni ga vidimo z masko na glavi pri delu, na levi pa z masko v roki. Za izdelavo maske potrebuje približno en mesec dni, za njo pa dobi okoli \$100.

Johan Bojer:

IZSELJENCI

Skaret je majhna kočica gori pod skalami. Koča in hlev sta siva, skale so sive. Tam revščini tako prija, da kar cvete. Dva svetlolasa fanta, Anders in Oluf, se podita okrog in stegna in kolena jima gledajo iz raztrganih hlač. Obe deklici sta zaviti v neke čudne cape, ki sta jih dobili po materi. Nikoli nista imeli pravih čevljev, klopotata okrog v velikih cokljah in nikoli še nista nosili nikakršnega pokrivala. Njihova mati Karen je blede ženska s štrlečimi podčonicami in velikimi preplašenimi očmi. Pozimi, ko je severozahod pihal kakor led skozi sobo, je morala izrasti otroke v postelji, da ji ne bi zmrznili. Zunaj v hlevu pa je stala krava v vodi, ker sploh ni bil napravljen pod. Ali blede ženska nikoli ni tožila. Imela je majhno skrivnost, ki ji je dajala pogum, — domačega duha pod hišnim podom. Ne enkrat, večkrat ga je videla z njegovo šilasto kapo in v kratkih hlačah. In tako se ne more slabo skončati. Nekega dne bo vse dobro.

Zgodí se, da otroci jokajo od lakote, ko ni v hiši niti skorjice kruha. Ona pa jih tolaži z naj-mehkejšimi besedami, pomoč se vendar mora najti. Samo do jutri počakajte. "Mati, jaz moram imeti nove hlače, saj moram v šolo," pravi eden izmed fantov. In mati mu pritrdi: "Počakaj, pomoč se mora najti." "V tvojem hlevu je strašno," ji pravi sosed, ko je videla, kako je Karen sedla pri molzenju na pručico sredi vode. "To je že res," ji odgovori Karen, "pa saj bomo kmalu sezidali nov hlev, pomoč se mora najti."

"Uboga Karen!" so govorili ljudje velikokrat, a nihče ni pomiloval Kala. Sicer tudi on ni hodil po samih rožicah, o ne. Vendar, bil je pravi lahkoživec, smejal se je in bahal, po malem goljufal in po malem kradel, samo lenobe ni pasel. Slovel je na daleč med lofotskimi ribiči, ali slaba leta so se kar vrstila in nazadnje je prišel Ebbe in mu vzel čoln in ribe. "E kaj, se vsaj ne bo treba ubijati s tem," je rekel Kal in se popraskal po šopu las pod brado. Šel je v tujem čolnu na lov, za polovico plena. Ali rib zato ni bilo nič več in na spomlad se je vrnil brez belica v žepu. Nazadnje mu ni maral nihče posoditi več niti za morske škornje in brašno. "Imenitno," je rekel Kal, "mi vsaj ni treba več tvegati življenja na morju."

Zemlje pri koči je bilo malo, pridelalo se ni veliko, in tako je bilo treba hoditi po zaslužku. V žaganju mu ni bil nihče kos, a od dvanajstih šilingov na dan ni še nihče obogatel. Prehudo je bil zadolžen. Če je danes zaslužil en šiling, je moral jutri plačati dva. Ko je prišel ves zbit od dela domov, in so se drugi ljudje odpravili spat, se je za Kala pričel nov dan. Vzel je sani, pa naj je bila še tako temna zimska noč, in gazil v hrib po drva. Ko se je daniilo in so drugi ljudje vstajali, je pridrčal po rebrih s tovorom drv, in ni se splašalo spraševati, kje jih je vzel. Vendar, ali je kaj zaleglo. Mojstrsko se je naučil po malem lagati, po malem jemati na posodo in po malem goljufati. V svetlih pomladnih in poletnih nočeh je odhajal z doma in je iz malih kotanj med skalami poskušal napraviti polja in travnike. Zemlja ni bila njegova, ampak gojil jo je, kolikor je mogel. V vrečah je nosil mel iz bapretenka. Kolena so se mu upognila od bremen, hodil je krivo,

skoraj je krevsal. Spodnja ustnica se mu je v levem kotu poblešila, kakor da bi se neprestano kremžil pod težkim tovorom.

Zdelo se je, kakor bi se norčeval iz samega sebe, iz revščine in iz vsega sveta. Vendar se je šalil in klet, mežikal z očmi, kadar je zagledal kako mlado deklet, in kadar je hodil po cesti, je čudovito hitro ubiral pot noge; spominjal je na lofotskega ribiča, kadar ima dober veter. Tisti dan je kot kočar delal dnino na Lindegaardu in pri tem zaslužil osem šilingov na dan in hrano. Ampak zdaj prihaja Ebbe in Karen je sama z otroki.

Ko je vstopil črnobradi mož s pričama in se odkril, sta deklici planili v krik in se zatekli za materin hrbet. Mlajši Oluf je pograbil črno mačko z belimi prsmi in se rešil z njo v kamro. Starejši Anders pa je prijel klavir in se ustopil pred mater. Naj le pride kdo in si ji upa kaj storiti.

Ebbe je stopil k njej in se zahvalil za zadnjikrat. Karen od same bledote ni mogla bolj pobledeiti. Njene oči niso mogle biti bolj preplašene, vsa njena postava ni mogla biti bolj uboga. "Torej vi ste na poti," je spregovorila s težavo in mirila mali deklici. "Dajte, sedite!"

Ebbe je položil torbo na mizo in izvlekel protokol. Vendar ni takoj pričel z domačo molitvijo, čeprav je bila na njegovem obrazu sama resnoba. Ogledoval se je. Staro leseno posteljo, napolnjeno s cunjami, je že prej nekoč precenil. Zunaj v kamri je še ena prav taka in na podstrešju zaboj s slamo, kjer spita fanta. Vse to ne zaleže nič. Utrgana ura na steni, v kuhinji nekaj posode in sajasti kotel niso vredni počenega groša. Obleka? Te sploh ni. Kal ni imel več nedeljskih hlač in ali ima Karen kako nedeljsko obleko ali ne, Ebbe ni mogel uganiti. Ne, samo eno stvar je lahko vzel: kravo.

Ko je bral protokol, je Karen stala s sklonjenim hrbtom, kakor da pada nanjo toča. Nazadnje jo je vprašal, če ima še kaj drugega razen krave.

Karen je pogledala po otrocih, kakor da jih hoče vse obraniti nečesa hudega. "Moj Bog," je rekla, "nič drugega nimamo. Pa saj pomoč se mora najti."

Ebbe je nato pobesil eno stran ustnic in se nakremžil. Potem se je pričela molitev.

Priči sta podpisali. Kravi je bilo Kranslin ime in je bila ob tistem času na paši. Napovedal je, kdaj bodo prišli ponjo, če ne bodo do takrat poplačani dolgov s stroški vred. Tudi Karen se je morala podpisati s kljukastimi črkami, ker ni bilo Kala. Zbogom. Ebbe ji je spet dal roko, se pokrtil, zadel torbo s protokolom čez ramo, vzel palico in šel. Priči sta mu sledili.

Ko je zvečer primahal Kal po bregu navzgor, mu pridrvijo štirje svetlolasi otroci naproti in kričijo vsevprek, Ebbe... Ebbe je bil pri njih doma in bo

V BLAG SPOMIN
OB PRVI OBLETNICI SMRTI
NAŠEGA LJUBEGA SOPROGA,
OČETA, OČIMA

Frank Lužar

ki je umrl 24. oktobra 1972

Eno leto je minulo,
odkar zapustil si nas Ti.
Oh kake je žalostno življenje,
ker Te več med nami ni.

Na grob Tvoj cvetlice sadimo
in obljubo držimo.
Počivaj mirno v tihem grobu,
pri Bogu večno veseli se.

Zaluzjoči:

FRANCES, soproga
in družina

Gary, Ind. 24. oktobra 1973.

kmalu spet prišel in vzel kravo. sti."

"Prav, prav," jih miri Kal, Otroci so kar zapovrstjo pri-
"vsaj materi ne bo treba mol- hajali na svet. Med Andersom,

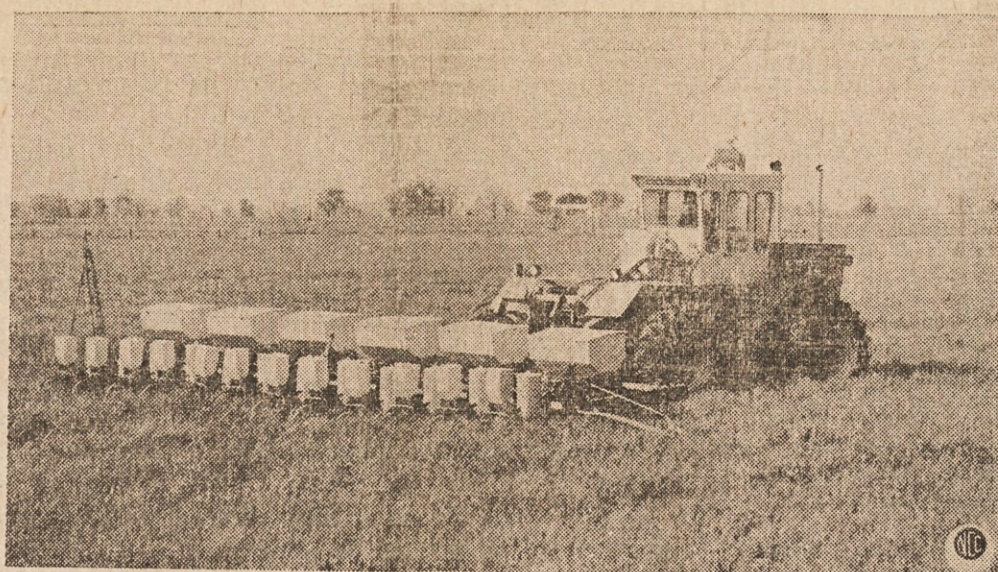

DAYLIGHT SAVINGS TIME ENDS
2 A.M. Sunday, Oct. 28

AMERIŠKA DOMOVINA

bi morala biti

vsaki slovenski hiši

COMPUTER ADVICE PUT TO WORK—
Technology from space age computers is being put to work on the nation's farms these days. Guided by advice from Purdue University's "automatic crop budget" computer program, Farmer Dick Rolfe of Sabina, O., found he could save money and

increase efficiency by going to bigger machines. He replaced two 8-row no-till planters with one 12-row planter, and went to a more powerful 165-h.p. tractor. Here Rolfe plants corn with his new equipment in an alfalfa field.

(Photo Courtesy of Allis-Chalmers)

POSEBNA DOSTAVA — Na vojaških vajah v Sovjetski zvezi je helikopter dostavil poveljniku tankovskega oddelka posebno naročilo.

Olufom in Pavlino je bilo samo kaj umrlo in nazadnje je prišla
po eno leto. Za njimi jih je ne- Siri, ki je imela šele šest let.

OSEBNI POLICIJSKI AVTO — V Prince Georges okraju v državi Maryland je v teku poskus z osebnimi policijskimi avtomobili. Ti so na razpolago policajem 24 ur na dan, policaji pa so dolžni, ko so v teh avtomobilih kje na poti, delno pomagati ali sodelovati pri policijski službi. Tako je D. Ford, ko je bil z družino (na sliki) na poti v trgovino, opazil in pomagal ujeti nekoga, ki je drvel z veliko brzo mimo njega. V njem so odkrili avtomobilskega tatu. Če se bo program obnesel, ga bodo uvedli tudi drugod.

Oglašujte v naših malih oglasih

- **ČE PRODAJATE** ali kupujete rabljeno pohištvo.
- **ČE IŠČETE** ali oddajate stanovanje.
- **ČE POTREBUJETE** delovno moč.
- **ČE IŠČETE** zaposlitev.
- **ČE PRODAJATE** ali kupujete nepremičnine —

dajte mali oglas v

AMERIŠKO DOMOVINO!

Pokličite HE 1-0628.

Draga nevesta!

Poročni dan naj bi bil najsvetejši,
najveselejši in najlepši dan
Tvojega življenja

Poročna vabila, s katerimi boš
povabila k temu velikemu dogodku svoje
sorodnike, prijatelje in drage znanke, so
največje važnosti.

Poročne predpriprave zahtevajo
ogromno časa in skrb.

Pridi k nam in izberi poročna
naznanila iz pravkar dospelih najnovejših
katalogov, najmodernejših vzorcev, oblik,
papirja in črk.

Naše cene so zmerne. postrežba
uslužna.

Na svidenje!

AMERIŠKA DOMOVINA
6117 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio 44103